

НЕ ЗАЛИШАТИСЬ ОСТОРОНЬ...

Менше, ніж через місяць розпочне роботу XIX Всесоюзна партійна конференція. Можна без перебільшення сказати, що надії на неї в комуністів, всіх трудящих нашої країни великі. І ці сподівання вже починають підтверджуватись новим підходом до формування делегатського складу конференції, широким обговоренням проблем, що будуть розглядатися на ній. Новим імпульсом інтересу до конференції є, безумовно, публікація Тез ЦК КПРС до Всесоюзної партконференції, схвалених травневим (1988 р.) Пленумом ЦК КПРС.

Як свідчать бесіди з колегами, співробітниками, студентами, зустрічі з робітниками і колгоспниками, байдужих до цього документу немає. І це цілком закономірно. Викладені в ньому оцінки і пропозиції мають єдину мету, що збігає з прагненням нашого народу — зробити все можливе для закріплення і поглиблення перебудови, для відродження у всій повноті ленинських принципів соціалізму.

Користуючись нагодою і правом комуніста й громадянина, мені хотілося б висловити ряд суджень і пропозицій, що виникли в ході вивчення Тез.

В Тезах цілком справедливо піддається критиці усталена практика регулювання партійних рядів шляхом «рознарядки». І робиться наголос на підвищенні вимог до вступаючих у партію. Але при цьому варто в майбутній доповіді на конференції нагадати про статутне положення, що партія об'єднує на добровільних началах найбільш свідому частину робітничого класу, колгоспного селянства, інтелігенції, що вона повинна відображати соціальну структуру сучасного радянського соціалістичного суспільства.

Схвалюю пропозицію про суспільно-політичну ате-стацію комуністів. Це дійсно буде ефективним засобом самоочищення і зміцнення партії. КПРС ще довго буде керівною силою нашого суспільства. Тому не виключені і в майбутньому намагання вступити в її ряди з чисто корисливих міркувань. В зв'язку з цим пропоную проводити ате-стацію комуністів систематично (наприклад, один раз у п'ять років напередодні чергового з'їзду і включити це положення в Статут КПРС).

Аналіз життя нашого суспільства засвідчує, що однією з причин бюрократизації управління є застій керівних кадрів. Тому визначення строків, протягом яких одна й та ж особа може обіймати керівну посаду у партійних чи радянських органах, є важливим засобом контролю і притоку свіжих сил до керівництва.

Однак у цьому місці Тез простежується певна невизначеність — не сказано, на яких виборних посадах у партії, Радах можна працювати 10 (максимально 15) років. Наприклад, тільки секретарем райкому, чи і секретарем обкому, ЦК?

В Тезах підкреслюється, що не можна підряд більше, ніж два (три) строки займати виборну посаду. А якщо з перервами? І якщо перемищатись по горизонталі (скажімо, з одного району в інший, чи з однієї області в іншу)? То і все життя?

На наш погляд, потрібно встановити порядок, згідно якого 10 (15) років — граничний строк перебування особи на керівній посаді не тільки у даному районі (місті, області), але і взагалі. Виняток робити тільки для тих, хто «росте» по керівній вертикалі.

Гадаю, що питання про дозвіл на третій строк обрання теж повинні давати не три чверті голосів членів парткому, а таємне голосування загальних партійних зборів, з трьома четвертями голосів «за» кандидата.

Повнокріпне функціонування радянської політичної системи неможливе без опори на широку мережу громадських організацій. На жаль, на сьогодні ще чимало з них слабо залучають своїх членів до активної політичної і громадської діяльності. Підвищення ролі громадських організацій в політичному процесі, як справедливо зазначається в Тезах, повинно йти через надання цим організаціям реальних прав в законодавчих ініціативах. Ці організації повинні підвищувати свою роль тільки з допомогою справжнього добровільного входження в них. Масове залучення на принципі «добровільної примусовості» — завше було причиною їхньої пасивності. Багато наших громадян є одночасно членами десятка організацій. Часто-густо вони не знають навіть, кому і за що платять внески. А коли мова йде про комуністів і комсомольців, то не вступили вони в ДТСААФ чи товариство тверезості — можуть навіть понести стягнення.

Так, багато думок народжує уважне вивчення Тез. Обов'язок кожного члена партії не залишитись осторонь, сказати свою думку, висловити своє міркування. Чим більше цих наших думок і міркувань буде враховано в рішеннях XIX Всесоюзної партконференції, тим ці рішення будуть реальнішими, тим легше їх буде втілювати в життя.

В. БОНДАР,
зав. кафедрою наукового комунізму ВПІ, доцент,
кандидат філософських наук, член КПРС з 1956 року.

Наприкінці минулого місяця з Німецької Демократичної республіки повернувся директор СКТБ «Модуль», завідувач кафедрою обчислювальної техніки ВПІ, доктор технічних наук, професор О. П. Стахов, який був запрошений читати лекції в Дрезденський технічний університет. Пропонуємо вашій увазі інтерв'ю про перебування вченого в НДР.

За інженерні кадри

Газета видається
з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ
КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

Ціна 1 коп.

№ 22 (306)

П'ЯТНИЦЯ, 3 червня 1988 року.

Виходить раз
на тиждень

Йде сесія

ОЦІНКА ЗНАНЬ — ОБ'ЄКТИВНА

Для групи 4-АТ-84 факультету автоматики й мікроелектроніки цей екзаме́н був третім. Студенти, як кажуть, вже увійшли в робочий ритм сесії. До того ж четвертокурсники — народ досвідчений. За плечима не один десяток заліків та екзаме́нів. І тому, коли доцент С. В. Юхимчук запросив перших бажаючих засвідчити набуті знання з математичних методів автоматизованих систем, то охочих було майже третина групи.

Звичайно, на обдумування питань білета потрібен час. Саме в цей момент наш кореспондент і сфотографував Ларису Савчук (знімок ліворуч внизу).

Четверта АТ — колектив дружний. В числі її неформальних лідерів Алла Іщенко, відмінниця навчання, аматор художньої самодіяльності, людина доброї душі. — Будь ласка, підкріпись,

солодощі сил додають, — пригосає вона однокурсницю, попросивши зрозуміло, дозволу на таку підтримку в екзаменатору (знімок внизу, праворуч).

А хвилини за 15 до екза-

менаційного столу підійшов не по літах серйозний, зібраний Серрано Гонсалес Мануель. Його відповіді на основні і додаткові питання були вичерпними. Студент з Куби виявив ґрунтовні знання. Порадившись з асистентом, молодшим науковим співробітником кафедри АСУ О. М. Соловйовою, доцент С. В. Юхимчук, виставляє Мануелю заслужену оцінку

(знімок вгорі).

П'ятірки цього дня отримали Алла Іщенко, Тетяна Головач, Ірина Демидова, Віталій Пастушенко, Валерій Рубан, Оксана Савчук, Дмитро Сень. Дві третини групи склали екзаме́н на 4 і 5. І лише Сергій Демко та Євген Кулаков підвели товаришів — в їх залікових книжках з'явилось по двійці. Соромно!

Д. БОРИСОВ.

ПРОФЕСОР СТАХОВ У ДРЕЗДЕНІ

Чим викликана і в чому полягала мета вашого перебування в НДР, зокрема, в Дрезденському технічному університеті?

Дрезденський технологічний університет широко практикує запрошення провідних зарубіжних вчених для читання лекцій і виступів з науковими доповідями. З метою міжнародного співробітництва створено цілий ряд кафедр. Минулого року мені теж надійшло запрошення від секції інформаційної техніки університету зайняти місце професора на кафедрі імені Генріха Баркхаузена, засновника цієї секції, видатного німецького вченого, творця електронної лампи.

Запрошували на півроку. За погодженням ректоратів Дрезденського університету і Вінницького політехнічного інституту строк моєї роботи був скорочений до півтора місяця. По при-

їзді до Дрездена була складена робоча програма. Я мав читати лекції для студентів-дослідників, аспірантів, наукових співробітників університету, а також науково-дослідних інститутів Дрездена і виконувати науково-дослідну роботу. Водночас зі мною читав лекції для працівників інформаційної техніки також професор Хармут із США, котрого добре знають у нашій країні, як спеціаліста в області, так званої «несинусоїдальної» радіотехніки. Професор Хармут читав лекції в середу, а я в четвер. Так що мимали змогу постійно слухати один одного.

Судячи з усього, Олексію Петровичу, ваші лекції викликали інтерес не тільки в університеті, а й в інших вузах і наукових установах НДР. Розкажіть, будь ласка, детальніше про ці, як ви кажете, «нештатні» пуб-

лічні виступи.

Цикл моїх лекцій називався «Золота пропорція і обчислювальна техніка». В концентрованому вигляді я викладав нову концепцію розвитку обчислювальної техніки, котра розроблялася мною в раніше опублікованих статтях, монографіях, зарубіжних патентах. При підготовці до лекцій виникла думка викласти основи науки й мистецтва через призму золотої пропорції — одного з видатних математичних відкриттів античної науки. В результаті з'явилась лекція «Золота пропорція, як фундаментальна числова закон-мірність природи, науки і мистецтва». З цієї лекції, власне, починався мій цикл.

На жаль, на першу лекцію в Дрезденському університеті зійшлося порівняно мало слухачів. Було образливо, тим паче, що саме до першої лекції завше готу-

ється з особливим сумлінням, як в науковому, так і в мовному плані. Втім, лекція викликала настільки великий інтерес, про неї пішов такий розголос, що довелося читати її вдруге, причому на цей раз в присутності практично всіх співробітників секції інформаційної техніки, а також співробітників інших секцій. Після цього інтерес до моїх лекцій зразу почав зростати, мене запросили виступити з науковими доповідями в технічному університеті Карлмаркштадта і в Центральному НДІ кібернетики й інформаційних процесів АН НДР (м. Берлін). В Берліні виступав також на науковому семінарі інституту наукового приладобудування АН НДР. Науковий рівень моїх слухачів у німецькій столиці був

(Закінчення на 2-й стор.)

ЗАПРОШУЄ ФАМ

ПОДАЮЧИ документи в приймальню комісію нашого інституту, ти, дорогий абітурієнте, серед багатьох скорочених назв факультетів і кафедр неодмінно зустрінеш і таке поєднання

шому курсі готуються до використання широковживаних на виробництві і в конструкторських бюро автоматизованих робочих місць (АРМів). Елементна база сучасних улаштувань автомати-

лабораторії і персональні комп'ютери. Мікрокалькулятори для них — уже вчорашній день. Ті, хто вчиться на «добре» й «відмінно», мають право брати участь в

МАЙБУТНІ ПРИЛАДОБУДІВНИКИ

літер — АІВТ. Вони означають назву кафедри автоматизації й інформаційно-вимірювальної техніки, яка готує інженерів спеціальності 0606 «Автоматика й телемеханіка». Найпочесніші дисципліни тут — фізика, математика, оптика... Студенти вивчають основи програмування, будову й архітектуру електронно-обчислювальних машин, в тому числі мікромініЕОМ, персональних комп'ютерів, ЕОМ серії ЕС, вже на пер-

ки й інформаційно-вимірювальної техніки, мікропроцесорні влаштування автоматизації — це суто професійні курси, які вивчаються тільки на кафедрі АІВТ. Одним із стержневих є також курс «Основи метрології», який читають професор В. Т. Маликов і доцент В. А. Піджаренко. Знання, які ви тут здобудете, дозволять проектувати й впроваджувати у виробництво й науку інформаційно-вимірювальну техніку. До послуг студентів —

науково-дослідні роботи, працювати в студентських КБ. Наче справжні конструктори, вони розробляють електронні схеми, виготовляють прилади, виконуючи розрахунки на ЕОМ. Поки-що ними, певна річ, керують досвідчені викладачі, але минає трохи часу і кожен стане на шлях самостійних пошуків і знахідок.

Е. МІНЬЯЛО,
аспірант кафедри АІВТ.

ПОНАД сто років тому, коли були винайдені і впроваджені у виробництво парова машина й двигун внутрішнього згорання, люди на вперше почала звільнятися від функцій джерела енергії у виробничому процесі. В історії розвитку суспільства настав період механізації праці, і це мало таке колосальне значення, що його називали промисло-

тів. Завдяки досягненням кібернетики, обчислювальної техніки, автоматизації й робототехніки зараз практично нема таких функцій у виробництві, які неможливо було б автоматизувати. Автоматика стала масовою професією, тут виділилися новий напрямки — автоматизовані системи управління. Цей напрям, який об'єднує досягнення кі-

готовка школярів, допомога їм у виборі майбутньої спеціальності, виявлення творчих нахилів. Співробітники кафедри АСУ вже 12 років мають тісні зв'язки з учнями Вінницької середньої школи № 15. Для них відпрацьований спеціальний дворічний курс «Обчислювальна математика і програмування», школярі одержують на-

ЩО ОЗНАЧАЄ АСУ?

вою революцією.

Але буквально на зорі механізації допитливий людський розум задумався над питанням — а чи не можна деякі операції управління тех. передатками машини і механізмів? Перші автомати — регулятори Уатта і Ползунова знаменували народження нової сфери діяльності людини, нового напрямку творчості — автоматизації.

Сучасний етап науково-технічної революції характеризується уже комплексною автоматизацією виробництва. На порядку денний висуваються питання повної автоматизації всього виробничого процесу, створення заводів — автома-

тизації, обчислювальної техніки й інформатики, і є сьогодні однією з найцікавіших і найперспективніших галузей практичної інженерної діяльності, творчого пошуку і наукових досліджень.

Вінницький політехнічний інститут, його факультет автоматики й мікроелектроніки, кафедра автоматизованих систем управління уже понад десять років ведуть підготовку інженерів цієї захоплюючої, дуже потрібної народному господарству спеціальності.

ВЕЛИКЕ значення для підготовки висококваліфікованих фахівців має професійна під-

готовка школярів, допомога їм у виборі майбутньої спеціальності, виявлення творчих нахилів. Співробітники кафедри АСУ вже 12 років мають тісні зв'язки з учнями Вінницької середньої школи № 15. Для них відпрацьований спеціальний дворічний курс «Обчислювальна математика і програмування», школярі одержують на-

Кафедра АСУ чекає на тебе, нове покоління студентів!

В. ДЕЛЬ,
доцент кафедри АСУ.

Для вас, абітурієнти!

21 РІК тому ця кафедра називалась кафедрою електронних приладів і радіотехніки. Колектив її викладачів складався з молодих випускників Київського політехнічного інституту. Кафедру очолював 29-річний кандидат технічних наук В. С. Осадчук. Було дуже багато турбот з розвитком матеріальної бази, підготовкою наукових кадрів. Утверджували себе, налагод-

стали керівниками підприємств, відповідальними радянськими і партійними працівниками. Скажімо, С. В. Волинський один з керівників такого потужного заводу, як «Кристал», А. І. Яковенко — секретар Закарпатського райкому партії у Вінниці, Т. І. Хропко — секретар облпрофради.

на виробничому об'єднанні «Жовтень». Тепер є змога набувати знання прямо на виробництві, в цехах виконувати лабораторні роботи. З ухилом набутий постійний практичний навиків перебудовується також весь учбовий процес.

Все популярнішим на

КАФЕДРА МІКРОЕЛЕКТРОНІКИ

жували ділові контакти і співробітництво з усіма радіоелектронними підприємствами регіону. Велику підготовку спеціальностей «Електронні прилади», «Радіотехніка», «Електронно-обчислювальні машини». Перші випускники кафедри утворили ядро викладачів таких факультетів, як радіотехнічний, автоматики й мікроелектроніки, обчислювальної техніки. Зараз це уже відомі в нашому інституті доценти С. Курков, В. Кожемяко, А. Петух, Г. Рудомін, В. Гикавий, А. Божко, В. Дель, А. Новиков та інші.

Багато випускників

Якщо в 67-му році кафедра складалась з п'яти чоловік, то зараз їх тут 40, а серед них — доктор наук і 8 кандидатів. Працює аспірантура, видано дві монографії, одержано понад сто авторських свідоцтв, опубліковано більше трьохсот наукових праць.

Три роки тому кафедра почала готувати спеціалістів ще однієї професії «Мікроелектроніка і напівпровідникові прилади».

Центральна проблема роботи колективу — поліпшення якості підготовки спеціалістів. Добру послугу в цьому має подати філіал кафедри

кафедри стає також студентське конструкторське бюро «Мікроелектроніка». Воно ще молоде — організувалось у 82-му році, в ньому працює поки-що тільки 46 ентузіастів, але воно вже одержало 4 авторських свідоцтв, опублікувало в журналах і збірниках 11 статей, представило на Всесоюзний конкурс 16 робіт, одна з яких відзначена Золотою медаллю АН СРСР, дві — дипломами, три — почесними грамотами НТО РСЄ ім. О. Попова.

Є. ПАЛАМАРЧУК,
партгрупорг кафедри.

На фото: завкафедрою мікроелектроніки професор В. С. Осадчук, (в центрі), доценти (зліва направо) В. А. Гикавий,

В. М. Кичак, старший науковий співробітник В. В. Стронський.

(Початок на 1-й стор.).

дуже високим — доктори наук, професори, навіть академики. Велике враження справила на мене зустріч з академіком Кемпе, директором інституту кібернетики й інформаційних процесів АН НДР. Він уважно стежить за всіма науковими напрямками в області обчислювальної техніки нашої країни і був ініціатором того, щоб мене запросили в Німеччину.

Як відомо, в рамках програм країн РЕВ передбачено тісні науково-технічні співробітництва вузів, спільні цільові дослідження і пошуки. Який у цьому плані фінал вашої роботи в НДР?

Підсумки, треба сказати відверто, перевершили всі найоптимістичніші мої сподівання. Перш за все, налагоджені наукові контакти з двома провідними технічними університетами НДР — Дрезденським і Карлмаркштадтським. Дрезденський на жовтень-листопад нинішнього року знову планував мої виступи перед ши-

рокою аудиторією студентів і співробітників, а також на засіданні товариства інформатики, що об'єднує найоптимістичніших вчених міста. Карлмаркштадтський університет планує запросити мене на тимчасову роботу впродовж одного-двох місяців у 89—90 рр. Але най-

ресні ц. р. Видавництво «Техніка» (НДР) вирішує питання про переклад на німецьку моєї книги «Коди золотого пропорції», що вийшла друком у 1984 р.

І, нарешті, ще одне питання. В ході перебудови вищої школи, власне, всієї системи народної освіти

ПРОФЕСОР СТАХОВ У ДРЕЗДЕНІ

цікавішу пропозицію про співробітництво одержав я від науково-дослідних інститутів АН НДР. Мова йде про участь кафедри обчислювальної техніки ВПІ в науково-технічній програмі країн РЕВ по створенню ЕОМ нових поколінь. Мені запропонували написати декілька статей для провідних наукових журналів з інформатики, котрі видаються НДР. Моя доповідь «Золота пропорція, як пропорція термодинамічної рівноваги самоорганізованих систем» включена до програми міжнародного симпозиуму з теорії систем, який відбудеться у Берліні у ве-

було б, на наш погляд, не зайвим скористатися з зарубіжного досвіду підготовки інженерів у технічних вузах. Що можна, скажімо, перенести з Дрездена до Вінниці? І, принагідно, що являє собою технічний університет?

Я зустрічався з радянськими студентами, які навчаються в Дрезденському технічному університеті. Оскільки перед виїздом до НДР вони не менше двох років навчалися в радянських вузах (зокрема, в Київському політеху), то я просив їх об'єктивно порівняти учбові процеси. Вони відзначають, що у нас при

навчанні інженерів головна ставка робиться на теорію на шкоду практичній підготовці. В НДР навпаки. Навіть, приміром, при читанні математики і фізики більше уваги надається не теоретичним розміркуванням з приводу виведення тієї чи іншої формули, а їхній ін-

женерній інтерпретації, можливості практичного застосування математичних і фізичних результатів. Студентам видається величезна кількість практичних і розрахункових завдань. Оцінка знань залежить, насамперед, від уміння розв'язувати задачі. Екзамени в НДР — письмові. Студенту дозволяється користуватися конспектом, а оскільки екзамен здають всі одночасно, то безглуздо сподіватись на «чужий» конспект. Щоб успішно скласти екзамен, треба мати тільки свій. А для цього мусиш відвідувати всі лекції, тобто, проблема навчальної дисциплі-

ни при такому підході вирішується автоматично. У вузах НДР на останньому курсі здають державний екзамен зі спеціальності (ми у своїх планах це теж починаємо вводити), широко використовуються засоби морального впливу на недисциплінованих і не-

дбалих. Скажімо, той, хто невчасно здає підручник в бібліотеку за кожен прострочений день повинен внести певну плату (істотну для студента).

Гадаю, що такі особливості учбового процесу цілком можна впровадити і в наших вузах. Дещо про Дрезденський технічний університет. Це всесвітньо відомий вуз, якому нинішнього року виповнилось 160. За значенням у вищій технічній освіті НДР він відіграє таку ж роль, як у нас МВТУ імені Баумана. На 28 секціях (що еквівалентні нашим факультетам), здобувають освіту

з 60 спеціальностей приблизно 13 тисяч студентів, 260 студентів-дослідників, 600 студентів і 150 аспірантів з 60 країн світу. В штаті університету 6100 чоловік, серед яких 550 професорів і доцентів, 2200 наукових співробітників. 59 чоловік удостоєні Держпремії НДР. 9 вченим присуджено почесне звання «Видатний учений народу». Університет має наукові зв'язки з 36 вузами СРСР, багатьма вузами соціалістичних і капіталістичних країн. Іншими словами, це один зі світових центрів вищої технічної освіти. Тому я можу гордитись, що став першим радянським професором, запрошеним на кафедру ім. Баркхаузена секції інформаційної техніки. Думаю, що це треба розглядати, як визнання високого рівня наукових досліджень, котрі проводяться на кафедрі обчислювальної техніки ВПІ.

Редактор
І. ВОЛОШЕНЮК